



Bryssel, 4. lokakuuta 2019
(OR. en)

12796/19

CLIMA 263
ENV 828
ONU 102
DEVGEN 189
ECOFIN 854
ENER 455
FORETS 39
MAR 151
AVIATION 192

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Ilmastomuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen (UNFCCC) kokousten (Santiago de Chile, 2.–13. joulukuuta 2019) valmistelutoimet

– Neuvoston päätelmät

Valtuuskunnille toimitetaan liitteenä neuvoston 3716. istunnossaan 4. lokakuuta 2019 hyväksymät neuvoston päätelmät ilmastomuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen (UNFCCC) kokousten (Santiago de Chile, 2.–13. joulukuuta 2019) valmistelutoimista.

Ilmastomuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen (UNFCCC)
kokousten (Santiago de Chile, Chile, 2.–13. joulukuuta 2019) valmistelutoimet

– Neuvoston päätelmät –

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

TEHOKKAAMPIEN MAAILMANLAAJUISTEN TOIMIEN KIIREELLISYYS

1. KOROSTAA, että ilmastomuutos merkitsee välitöntä olemassaoloon kohdistuvaa uhkaa, jolta yksikään maa ei säästy. Vaikka maailmassa on jo ehditty kokea monenlaisia ilmastomuutoksen aiheuttamia tuhoisia vaikutuksia, maailmanlaajuiset ilmastotoimet ovat edelleen riittämättömät. KOROSTAA, että on ennennäkemättömän kiireellistä vahvistaa entisestään globaaleja ponnisteluja, ja PAINOTTAA niitä mahdollisuuksia ja etuja, joita maailmanlaajuisella siirtymisellä turvallisiin, ilmastoneutraaleihin, ilmastomuutoksen kestäviin ja kestävällä tavalla hoidettuihin talouksiin ja yhteiskuntiin voidaan saavuttaa, sekä TÄHDENTÄÄ, että Agenda 2030 -toimintaohjelman toteuttaminen ja Pariisin sopimuksen täytäntöönpano ovat vahvasti kytköksissä toisiinsa.
2. ON TYYTYVÄINEN hallitustenvälisen ilmastomuutospaneelin (IPCC) tänä vuonna julkaisemaan kolmeen raporttiin (ilmastonmuutosta ja maa-alueita käsittelevä IPCC:n erityisraportti ilmastomuutoksesta, aavikoitumisesta, maaperän huonontumisesta, kestävästä maankäytöstä, elintarviketurvasta ja kasvihuonekaasuvirroista maaekosysteemeissä; erityisraportti valtameristä ja kryosfääristä ilmaston muuttuessa ja vuonna 2019 tehdyt päivitykset IPCC:n vuonna 2006 antamiin ohjeisiin kansallisten kasvihuonekaasumäärien laskemista varten); ILMAISEE arvostavansa IPCC:n työtä ilmastomuutosta ja sen vaikutuksia ympäristöön ja yhteiskuntaan koskevan parhaan saatavilla olevan tutkimustiedon kokoamiseksi ja analysoimiseksi; KANNUSTAA IPCC:tä jatkamaan kokonaisvaltaista, objektiivista ja läpinäkyvää työtään, jonka ansiosta IPCC on johtava auktoriteetti ilmastomuutosta koskevassa tieteellisessä tutkimuksessa.

3. ON SYVÄSTI HUOLESTUNUT IPCC:n tutkimustuloksista, jotka osoittavat, että maailmanlaajuisia toimia ilmastomuutoksen torjumiseksi on tehostettava äärimmäisen kiireellisesti kestävä kehityksen edistämiseksi ja köyhyyden poistamiseksi; KOROSTAA, että ilmastomuutos, luonnon monimuotoisuuden väheneminen, maaperän huonontuminen, valtamerten pilaantuminen ja aavikoituminen liittyvät vahvasti toisiinsa, ja KEHOTTA tekemään tiiviimmin yhteistyötä ja lisäämään synergioita yleissopimusten välillä. KOROSTAA, että maailmanlaajuisen toimien tehostaminen edellyttää päästöjen vähentämistä kaikilla aloilla, jotta voidaan rajoittaa ilmaston lämpenemistä sekä vähentää ilmastomuutoksen riskejä ja kielteisiä vaikutuksia.
4. ILMAISEE VAKAVAN HUOLENSA siitä, että maailmanlaajuisen biodiversiteetin, maailman vesivarantojen ja ekosysteemien tilan heikentyminen, maastopalojen vaikutukset mukaan luettuina, on yhä enenevässä määrin seurausta ilmastomuutoksesta; ON tässä yhteydessä TYYTYVÄINEN biologista monimuotoisuutta ja ekosysteemipalveluja käsittelevän hallitustenvälisen tiede- ja politiikkafoorumin julkistamaan maailmanlaajuiseen arviointiraporttiin biologisesta monimuotoisuudesta ja ekosysteemipalveluista (Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services); PANEE TYRMISTYNEENÄ MERKILLE, että arktisen alueen lämpeneminen on yli kaksi kertaa nopeampaa kuin maailmanlaajuinen keskiarvo, millä on jo vakavia maailmanlaajuisia, alueellisia ja paikallisia seurauksia.
5. ON EDELLEEN SYVÄSTI HUOLESTUNUT siitä, että YK:n raporttien mukaan Pariisin sopimuksen osapuolten ilmoittamat kansallisesti määritellyt panokset ja nykyiset kasvihuonekaasujen päästöennusteet yhteensä jäävät kauas tasosta, jolla sopimuksen pitkän aikavälin tavoitteet saavutettaisiin; PANEE MERKILLE kansalaisyhteiskunnan ja kansalaisten, erityisesti nuorten, voimakkaan vaatimuksen tehokkaammista toimista ja tiukemmista tavoitteista sekä tulevien sukupolvien ottamisesta huomioon; KOROSTAA, että kaikkien osapuolten, erityisesti suurten päästöjen aiheuttajien, on nostettava tavoitetasoaan ja lisättävä ilmastotoimiaan samalla, kun parannetaan elintarviketurvaa ja edistetään kestävä kehitystä ja köyhyyden poistamista, biologisen monimuotoisuuden suojelua, kaikkien ekosysteemien koskemattomuutta, sukupuolten tasa-arvoa ja naisten voimaannuttamista, ihmisoikeuksien kunnioittamista, alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen oikeuksien kunnioittamista; KOROSTAA, että sukupuolitietoinen suunnittelu ja täytäntöönpano on tärkeää, jotta ilmastotoimet olisivat tehokkaita ja vaikuttavia.

6. PALAUTTAA MIELEEN Eurooppa-neuvoston 20. kesäkuuta 2019 antamat päätelmät ilmastomuutoksesta ja TOISTAA, että on tärkeää tehostaa maailmanlaajuisia ilmastotoimia; PALAUTTAA MIELEEN neuvoston 18. helmikuuta 2019 antamat päätelmät ilmastodiplomatiasta ja TOISTAA, että ilmastomuutos moninkertaistaa uhkia ja muodostaa enenevässä määrin itse rauhaan ja turvallisuuteen kohdistuvan uhan, jolla on vakavia vaikutuksia kaikkialla maailmassa.

TOIMIEN JA TAVOITTEIDEN EDISTÄMINEN

7. ON TYYTYVÄINEN tavoitteita, toimia ja solidaarisuutta käsitelleen vuonna 2019 pidetyn YK:n ilmastihuippukokouksen tuloksiin, jotka osoittivat, että on olemassa poliittista tahtoa nostaa yhteistä tavoitetasoa Pariisin sopimuksen mukaisesti, muun muassa jatkamalla pyrkimyksiä rajata lämpötilan nousu 1,5 celsiusasteeseen suhteessa esiteolliseen aikaan. Lisäksi esiteltiin muutokseen tähtääviä toimia, joita edellytetään hallituksilta myös muiden asiaankuuluvien monenvälisten prosessien yhteydessä sekä valtiosta riippumattomilta toimijoilta.
8. KANNUSTAA kaikkia osapuolia, jotka eivät vielä ole ratifioineet Dohan muutosta, ratifioimaan sen mahdollisimman pian, jotta muutos voitaisiin saattaa kiireellisesti voimaan; KOROSTAA, että Kioton pöytäkirjan toisen velvoitekauden mukaisia EU:n ja sen jäsenvaltioiden sitoumuksia vuodelle 2020 on jo alettu panna täytäntöön 1. tammikuuta 2013 alkaen; PAINOTTAA, että EU on edelleen pystynyt pitämään talouskasvunsa irrallaan päästöistään – vuodesta 1990 vuoteen 2017 EU:n talous on kasvanut 58 prosenttia, kun taas kasvihuonekaasupäästöt ovat kokonaisuudessaan pienentyneet 22 prosenttia; PAINOTTAA myös, että EU ja sen jäsenvaltiot ovat näin ollen ylittämässä omien kasvihuonekaasujen 20 prosentin vähennystavoitteen vuoteen 2020 mennessä EU:n vuoden 2020 ilmasto- ja energiapakettiin kuuluvien nykyisten politiikkojensa ansiosta.
9. KOROSTAA, että EU antoi vuonna 2014 Pariisin sopimuksen mukaisen sitoumuksen, jonka mukaan se vähentää omia kasvihuonekaasupäästöjään vuoteen 2030 mennessä vähintään 40 prosentilla vuoden 1990 tasoihin verrattuna. Se on maailmassa ensimmäinen merkittävä talous, joka on siirtymässä vihreään talouteen ja joka näyttää mallia, miten Pariisin sopimus pannaan täytäntöön, koska se on jo ottanut käyttöön kunnianhimoisen ja sitovan lainsäädäntökehiksen, jonka avulla se voi täyttää sitoumuksensa.

10. KOROSTAA, että EU:n vuoteen 2030 ulottuvaksi uusiutuvia energialähteitä koskevaksi tavoitteeksi on asetettu vähintään 32 prosenttia ja energiatehokkuustavoitteeksi vähintään 32,5 prosenttia, mitä on määrä tukea luotettavalla hallintojärjestelmällä; PAINOTTAA, että nämä tavoitteet johtaisivat ennakoitua suurempiin kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiin; ja PALAUTTAA MIELEEN, että EU ja sen jäsenvaltiot aikovat arvioida näitä lisätoimia ja muita alakohtaisia politiikkoja.
11. PAINOTTAA, että EU aikoo vuonna 2020 saattaa ajan tasalle Pariisissa sovitun kansallisesti määritellyn panoksensa ottaen huomioon tarpeen lisätä kansallisesti määritellyn panoksensa selkeyttä, avoimuutta ja ymmärrettävyyttä Katowicessa sovitun mukaisesti. KOROSTAA tarvetta tehostaa ilmastonmuutoksen vastaisia maailmanlaajuisia toimia, kun otetaan huomioon tuorein tutkimustieto, erityisesti IPCC:n erityisraportti vaikutuksista, joita maapallon lämpeneminen 1,5 celsiusasteella verrattuna esiteollisella kaudella vallinneeseen tasoon aiheuttaa.
12. KANNUSTAA kaikkia maita, jotka eivät ole ratifioineet Pariisin sopimusta, ratifioimaan sen mahdollisimman pian; KEHOTTA kaikkia osapuolia saattamaan kansallisesti määritellyt panoksensa ajan tasalle Pariisin sopimuksen mukaisesti ja lisäämään kansallisesti määriteltujen panostensa selkeyttä, avoimuutta ja ymmärrettävyyttä.
13. KOROSTAA, että ottaen huomioon Euroopan komission strategisen pitkän aikavälin vision kukoistavasta, nykyaikaisesta, kilpailukykyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta ("Puhdas maapallo kaikille") ja Euroopan komission ehdotuksen Euroopan tekemisestä ilmastoneutraaliksi vuoteen 2050 mennessä EU käy parhaillaan keskusteluja siitä, miten ilmastoneutraalius voidaan saavuttaa Pariisin sopimuksen mukaisesti; PAINOTTAA EU:ssa ja sen jäsenvaltioissa käytävän laajan, osallistavan ja kattavan yhteiskunnallisen keskustelun, muun muassa oikeudenmukaisen siirtymän perusteellisen pohtimisen, merkitystä.

14. PALAUTTAA MIELEEN, että Eurooppa-neuvosto¹ on pyytänyt neuvostoa ja komissiota edistämään työtä edellytysten, kannustimien ja suotuisan toimintaympäristön luomiseksi, jotta Pariisin sopimuksen mukaisesti voidaan varmistaa siirtymä ilmastoneutraaliin EU:hun, ja toteaa, että jäsenvaltioiden suuren enemmistön osalta ilmastoneutraalius on saavutettava vuoteen 2050 mennessä; TOTEAA myös, että useat jäsenvaltiot ovat jo asettaneet tätä päämäärää edistäviä kansallisia tavoitteita; ODOTTAA MIELENKIINNOLLA, että Eurooppa-neuvosto saa valmiiksi ohjeensa EU:n ilmastoneutraaliutta koskevasta visiosta vuoden 2019 loppuun mennessä, jotta EU:n pitkän aikavälin strategia voidaan hyväksyä ja toimittaa UNFCCC:lle vuoden 2020 alussa; KEHOTTAU muita Pariisin sopimuksen osapuolia toimittamaan pitkän aikavälin strategiansa Pariisin ilmastopöytäsohjauksen pitkän aikavälin tavoitteiden mukaisesti vuoteen 2020 mennessä.
15. KOROSTAA, että EU myönsi vuonna 2018 74,4 miljardia euroa kehitysapua eli se on maailman johtava kehitysavun antaja, ja sen osuus maailman julkisesta ilmastorahoituksesta oli yli 40 prosenttia, joten se on maailman suurin ilmastorahoituksen tarjoaja. EU:n ja sen jäsenvaltioiden rahoitusosuudet ovat enemmän kuin kaksinkertaistuneet vuodesta 2013 ja ovat vuosittain yli 20 miljardia euroa; PAINOTTAA, että EU ja sen jäsenvaltiot ovat jatkossakin sitoutuneita lisäämään kansainvälistä ilmastorahoitusta, joka kohdennetaan merkittäviin hillitsemistoimiin ja täytäntöönpanon avoimuuteen, osana kehittyneiden maiden tavoitetta saada yhdessä käyttöön kehitysmaissa toteutettavia hillitsemis- ja sopeutumistoimia varten 100 miljardia Yhdysvaltain dollaria vuodessa vuoteen 2020 mennessä ja sen jälkeen aina vuoteen 2025 saakka useista eri lähteistä ja useiden välineiden ja kanavien kautta; PAINOTTAA, että tarvitaan enemmän osallistujia eri aloilta; KOROSTAA, että on tärkeää saada vihreälle ilmastorahastolle lisärahoitusta; ODOTTAA MIELENKIINNOLLA, että kansainväliset kehityspankit edistyvät toimintansa muokkaamisessa Pariisin sopimuksen mukaiseksi; TOTEAA JÄLLEEN, että yksityinen ilmastorahoitus on keskeisessä asemassa edistettäessä siirtymistä ilmastoneutraaliin ja ilmastomuutoksen kestävään maailmantalouteen; VIITTAA aikomukseensa antaa päätelmät ilmastorahoituksesta ennen COP25-kokousta.

¹ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9-2019-INIT/fi/pdf>

16. KOROSTAA, että kaikkien osapuolten on tärkeää sovittaa rahoitusvirrat Pariisin sopimuksen mukaisesti johdonmukaisiksi suhteessa vähäpäästöiseen kehityskulkuun ja kehitykseen, jossa joustavasti mukaudutaan muuttuvaan ilmastoon, ja korostaa tässä yhteydessä tarvetta edistää kestävä rahoitusta; ON TYYTYVÄINEN Euroopan komission tiedonannon "Kestävän kasvun rahoitusta koskeva toimintasuunnitelma" panokseen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
17. VAHVISTAA, että EU on sitoutunut jatkamaan tukeaan kehitysmaiden, etenkin vähiten kehittyneiden maiden ja kehittyvien saarivaltioiden, pyrkimyksille panna Pariisin sopimus täytäntöön; TIEDOSTAA tässä yhteydessä kyseisten maiden, jotka ovat erityisen alttiita ilmastomuutoksen haittavaikutuksille, erityistarpeet ja erityisolot sekä sen, että näiden vaikutusten välttämiseksi, minimoimiseksi ja niihin puuttumiseksi tarvitaan oikea-aikaista ja kohdennettua tukea; PAINOTTAA aloitteita, kuten kansallisesti määriteltyjen panosten kumppanuutta, sekä aloitteita, joilla pyritään vahvistamaan yhteisöjen, elinkeinojen ja ekosysteemien selviytymiskykyä katastrofiriskien rahoitus- ja vakuutusratkaisujen avulla, jotka ovat kattavien riskinhallintastrategioiden osana.
18. PAINOTTAA koulutuksen, tiedotuksen, yleisön osallistumisen ja tietojen julkisen saatavuuden merkitystä Pariisin sopimuksen täytäntöönpanolle ja sen pitkän aikavälin tavoitteille; SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI siihen, että ilmastotoimia edistetään kansalaisten osallistumisen ja paikallisviranomaisten, yksityisen sektorin ja kansalaisyhteiskunnan kanssa tehtävän yhteistyön kautta, ja kannustaa sitä.

KOHTI SANTIAGO

19. ANTAA TUNNUSTUSTA ilmastomuutosta koskevan YK:n puitesopimuksen osapuolten 24. konferenssin (COP 24) puheenjohtajavaltiolle Puolalle konferenssin työskentelyn ohjaamisesta; SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI "Katowicen säännöstöön" merkittävänä saavutuksena, jonka avulla Pariisin sopimus voidaan toteuttaa käytännössä ja joka osoittaa, että monenvälisyys ja kansainvälinen yhteistyö ovat edelleen toimivia tapoja vastata globaaleihin haasteisiin.

20. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI tulevaan Chilen puheenjohtajakauteen osapuolikonferenssissa ja ODOTTAA MIELENKIINNOLLA tiivistä yhteistyötä Chilen kanssa maailmanlaajuisten ilmastotoimien vahvistamiseksi ja COP25-kokouksen onnistumiseksi; KANNATTAA osapuolikonferenssin tulevan puheenjohtajavaltion COP25-kokoukselle hahmottelemia painopisteitä, muun muassa valtameren ja ilmaston välisen yhteyden ottamista huomioon. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI Costa Rican aktiiviseen rooliin ja odottaa mielenkiinnolla konferenssia edeltäviä kokouksia.
21. ON SITOUTUNUT
- työskentelemään kaikkien osapuolten kanssa, jotta voidaan laatia tiukat ja kattavat säännöt Pariisin sopimuksen 6 artiklassa tarkoitettua vapaaehtoista yhteistyötä varten siten, että edistetään maailmanlaajuisia tavoitetasoa, varmistetaan ympäristötavoitteiden loukkaamattomuus ja vältetään kaksinkertainen laskenta sillä, että kaikkia kansainvälisiä siirtoja mukautetaan vastaavasti, mukaan lukien 6 artiklan 4 kohdan mekanismi ja kansainvälisen lentoliikenteen päästöhyyvitysjärjestelmä (CORSIA);
 - laatimaan tiukat säännöt 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja siirtoja varten;
 - perustamaan kunnianhimoisen uuden 6 artiklan 4 kohdan mekanismin, jonka avulla osapuolet voivat tehostaa päästöjen hillitsemistoimiaan ja ottaa samalla tarkasti huomioon Pariisin sopimuksen mukaisesti saavutetut päästövähennykset sekä sopia Kioton pöytäkirjan mekanismien päättämisestä.
22. ODOTTAA MIELENKIINNOLLA seuraavia:
- vahinkojen ja menetysten huomioimiseksi perustetun Varsovan kansainvälisen mekanismin toinen tarkistuskierros saadaan onnistuneesti päätökseen Bonnissa kesäkuussa hyväksytyn toimeksiannon mukaisesti, jotta sillä voidaan jatkossa ohjata tämän mekanismin puitteissa toteutettavia toimia erityisesti Pariisin sopimuksen 8 artiklan täytäntöönpanossa;
 - Pariisin sopimuksen toimivuuden varmistavan tehostetun avoimuuskehiksen mukaisissa järjestelyissä saavutetaan edistymistä Katowicessa hyväksyttyjen sääntöjen, menettelyjen ja suuntaviivojen pohjalta;

- valmiuksien kehittämistä, muun muassa institutionaalisia järjestelyjä, koskevassa työssä edistytään;
 - Liman toimintaohjelma sukupuolten tasa-arvosta ja siihen liittyvä toimintasuunnitelma tarkistetaan menestyksekkäästi.
23. MUISTUTTAA, että on tärkeää pyrkiä siihen, että kaikkien osapuolten kansallisesti määritellyillä panoksilla on yhteiset määräajat Pariisin sopimuksen mukaisesti.
24. KOROSTAA merkitystä, joka on Pariisin sopimuksen ulkopuolisilla sidosryhmillä ja niiden panoksella sopimuksen pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamiselle, muun muassa maailmanlaajuisen ilmastotoimia koskevan ohjelman kautta, panee merkille maailmanlaajuisen ilmastotoimia koskevan ohjelman pyrkimykset edistää Pariisin sopimuksen täytäntöönpanoa ja sen pitkän aikavälin tavoitteita; suhtautuu myönteisesti kahden ilmastopioneerin intensiivisiin pyrkimyksiin edistää ilmastotoimia ja KANNUSTAA niitä. ON TYYTYVÄINEN mahdollisuuteen arvioida vuotta 2020 edeltäviä tavoitteita ja täytäntöönpanotoimia edistymisen osoittamiseksi ja uusien maailmanlaajuisen toimien määrittämiseksi.

MUUT PROSESSIT

25. ON EDELLEEN SITOUTUNUT saamaan aikaan synergiaa ja maksimoimaan muiden Rion yleissopimusten (YK:n biodiversiteettisopimus ja YK:n yleissopimus aavikoitumisen estämiseksi), mukaan lukien vuoden 2020 jälkeinen maailmanlaajuinen biologisen monimuotoisuuden kehys, YK:n metsäfoorumin, katastrofiriskien vähentämiseksi hyväksytyn Sendain kehityksen sekä YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamisen ilmastovaikutukset. KOROSTAA, että koordinoitua on toteutettava myös kansallisella tasolla.
26. PALAUTTAA MIELEEN, että kansainvälisen lentoliikenteen on osallistuttava asianmukaisella tavalla ilmastomuutoksen hillintään, ja KEHOTTAO etenkin Kansainvälistä siviili-ilmailujärjestöä (ICAO) ja sen jäsenvaltioita panemaan CORSIAN ripeästi täytäntöön varmistaen samalla ympäristötavoitteiden tinkimättömyyden, mikä tarkoittaa myös päästövähennysten kaksinkertaisen laskennan välttämistä. KANNUSTAA kaikkia osapuolia, jotka eivät vielä ole ilmoittaneet osallistumisestaan, liittymään CORSIAN pilottivaiheeseen. TOISTAA jo aiemmin esittämänsä kehotukset ICAO:lle, että tämä sopisi Pariisin sopimuksen lämpötilatavoitteiden mukaisesta pitkän aikavälin tavoitteesta viimeistään 41. yleiskokouksessaan.

27. KEHOTTAI Kansainvälistä merenkulkujärjestöä (IMO) panemaan ripeästi täytäntöön vuonna 2018 hyväksytyn alusten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevan alustavan strategiansa, joka on Pariisin sopimuksen lämpötilatavoitteiden mukainen.
28. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI Montrealin pöytäkirjaa koskevan Kigalin muutoksen voimaantuloon 1. tammikuuta 2019, sillä se edistää Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamista, ja KEHOTTAI kaikkia Montrealin pöytäkirjan osapuolia ratifioimaan tämän muutoksen mahdollisimman pian.
-